

Skydd och Restaurering av vattendrag – Var ska man börja i ”storbröten”?

Vad är långsiktigt skydd ur naturvårdssynpunkt?

En förutsättning för intrångsersättning

- Nationalpark
- Naturreservat eller kulturresevat
- **Biotopskyddsområde**
- Natura 2000 med fastställd bevarandeplan
- Naturvårdsavtal
- ***OBS! Detaljplan är inget långsiktigt skydd för natur!***

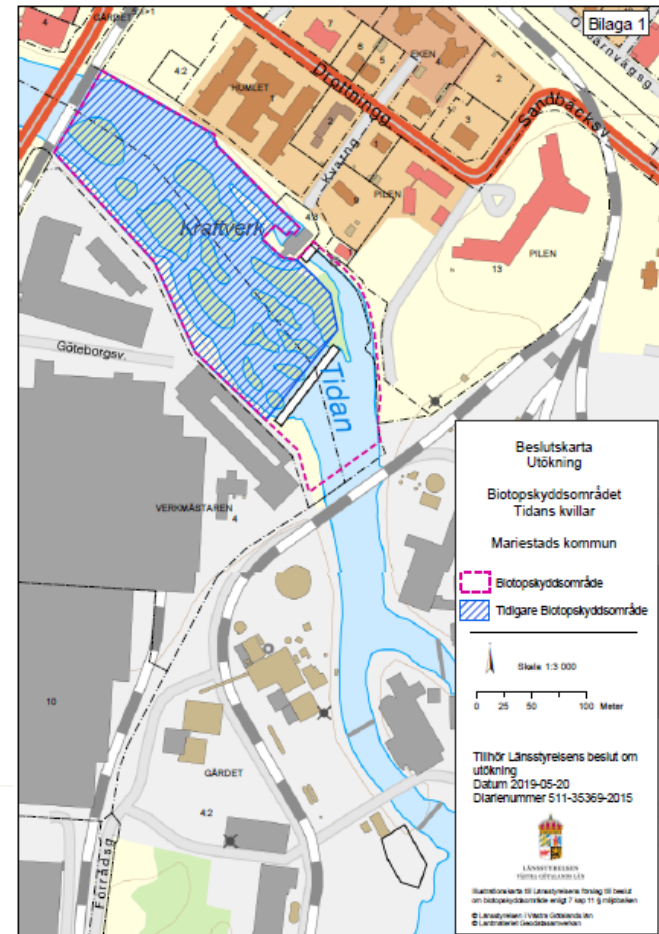

Tidans mynning och kvillar, Mariestad
Utredningsområde för naturreservat

Biotopskyddsområdet Tidans kvillar

- *Strand- eller vattenmiljöer som hyser bestånd av hotade eller missgynnade arter eller som har en väsentlig betydelse för hotade eller missgynnade arters fortlevnad*
- Asp, vimma, ål, öring, utter, kungsfiskare, m.fl.
- Limnisk och skoglig värdekärna (svämlövskog) nedströms Mariestads Stadskvarn (första vandringshindret)
- Biotopskyddsområdet (4,8 ha) kan senare utökas, alternativt kompletteras, med naturreservat, eller naturvårdsavtal

Process för skydd av Tidans mynning och kvillar

- Samrådsmöten 2004-2008 mellan Länsstyrelsen, Mariestads kommun, VänerEnergi AB, Metsä Tissue AB, Tidans Vattenförbund, ideella föreningar, m.fl. om långsiktigt skydd och restaurering av Tidans nedre delar
- Tidän – en utredning om naturvärden och vattenkraft Rapport 2009:17
- Tidän - Möjligheter att anpassa en reservatsbildning till pappersindustrins behov 2009 (konsultutredning)

Tidans mynning och kvillar – En sammanfattning 2011-2022

- Länsstyrelsen (Norconsult) redovisade ett förslag till skötselplan för bildande av naturreservat 2011-01-11
- Fortsatta samråd med Mariestads kommun, VänerEnergi och Metsä Tissue 2012-2013
- VänerEnergi AB lägger ner planerna på ev. utbyggnad av vattenkraften vid Mariestads Stadskvarn
- Metsä Tissue och Mariestads kommun är tveksamma till naturreservat
- Förslag till **biotopskyddsområde** 2013. Nedströms Mariestads Stadskvarn. Som sedan beslutas 2015-03-04
- Förslag till utökning av biotopskyddsområdet 2016
- Värdering (vattenkraften) av Mariestads Stadskvarn 2016-05-25
- Överenskommelse om intrångsersättning med VänerEnergi AB 2017-11-10. Inlösen av vattenkraften (=pågående markanvändning). Ersättningen på 1 850 000 kr betalas ut av Naturvårdsverket

Tidans mynning och kvillar – En sammanfattning 2011-2022

- Mariestads Stadskvarn öppnar dammluckorna
2018-01-17 = **Fri fiskväg**
- VänerEnergi AB ansöker om utrivning av Mariestads Stadskvarn
våren 2018
- **Aspen vandrar upp för lek i april 2018!**
Förbi tidigare vandringshinder
- Beslut om utökning av biotopskyddsområdet 2019-05-20
- Dom i Mark- och Miljödomstolen som medger utrivning av
Mariestads Stadskvarn 2019-06-18
- Mariestads Stadskvarn (byggnaden/fastigheten) säljs av
VänerEnergi AB för annan användning 2019
- **Utrivning av dammen** vid Mariestads Stadskvarn augusti-
september 2020

Erfarenheter från skydd och restaurering av Tidans kvillar

- Var inte rädd för dom praktiska frågorna!
- Det tar lång tid - **många år** - att ta sig igenom förankringsprocesserna och juridiken
- Kunniga entreprenörer och bra anläggningsmaskiner genomför det praktiska arbetet **på några** veckor

Det går att lösa upp storbrötar! Men det tar tid – och kraft!

Nu följer mer information om hur
utrivningen genomfördes

